

ordnes og udøves, thi det er jo Noget, som de Menige af Communebeboerne kunne have en ligesaa rigtig Mening om. Men der er jo idelig Spørgsmaal om Forsørgelsespligten mellem forskellige Communer; om En skal forsynes paa den Communes Regning, hvor Trangen viser sig, eller det skal erstattes af Andre, det er Noget, som tidt foranlediger meget vidtløftige og forviklede Tvistigheder, og det er virkelig godt, at det er Mænd, som stadigt have med disse Forhold at bestille. Jeg har haft den Erfaring, at der er mange Præster, som ere særdeles vel inde i disse Forhold og overmaade vel behandle de Spørgsmaal, som i saa Henseende opstaae. Jeg vil ikke paastaae, at der ikke kan være Andre, som kunne gjøre det Samme, men Præsterne ere Mænd, som man har overalt, og som have særegne Pligter i denne Henseende, og som stadigt i deres hele Embedstid behandle disse Forretninger; derfor troer jeg, at man i den Henseende kan vente Mere af dem end af Andre. Det ærede Udvalg har jo heller ikke villet stille Sognedistrictet ved den Nytt, det kan have af Præsten i den omhandlede Henseende; det har derimod villet have ham paalagt at overtage de Forretninger, der paaligge ham efter Anordningen af 1841, naar Sogneforstanderskabet dertil vil udnævne ham. Men det foreskommer mig dog at være en temmelig stor Ubillighed mod Præsten, at man skal kunne nøde ham til fremsfor Andre at overtage dem, uden at han har nogen embedsmæssig Afgang i saa Henseende. Man mener vel, at det ikke kan feile, at man jo fremsfor Andre vil vælge ham, naar man finder ham skikket dertil og har den Tillid til ham, at han vil udføre disse Forretninger forsvarligt; men man kunde dog ogsaa tænke sig, at man maaskee ugerne vilde have en Formand for Fattigvæsenet, som tog sig de Fattiges Lary altfor nær, og det er vistnok ikke sjældent, at Præster have haft Ubehageligheder og ere komne i et mindre godt Forhold til deres Menigheder, fordi de have taget sig for meget af de Fattige. Dersom Præsten aldeles kunde løses fra den Forpligtelse at paatage sig de Fattiges Forsørgelse, saa tror jeg, at det for et meget stort Antal Præster vilde være en Behagelighed, skøndt jeg

paa den anden Side ikke kan troe Andet, end at de Præster, der føle varmt for de Fattiges Lary, hellere ville beholde den Byrde, de hidtil have haft deraf end modtage den Lettelse, de kunde opnaae ved at fritages derfor; — men det, at Præsten paa den ene Side skal være pligtig til at overtage denne Byrde, naar man vil lægge den paa ham, og paa den anden Side, at han ingen Berettigelse har til disse Forretninger, at man vel kan overlade dem til hans Baretagelse for eet eller to Aar, men han saa derefter maaskee kommer ud af dem og derved taber den stadige Bane og Øvelse i at behandle disse Forhold, — det forekommer mig at være lidet hensigtsmæssigt.

Hvad den 8de Paragraph i det forelagte Udkast angaaer, som en æret Rigsdagsmand, der har udviklet sig derom, finder saa særdeles hensigtsmæssigt, da forekommer det mig virkelig ikke, at det kan være hensigtsmæssigt, at en saa lille Commune som et Sognedistrict skulde kunne deles i flere forskellige Valgkreds, thi derved isolerer man kun Interesserne saameget mere fra hinanden, medens det dog er naturligare, at de saameget som muligt famles paa eet Sted. Naar man saaledes ikke engang tilsteder de større Samsund, som tage Deel i Valgene til Rigsdagen, at fondre sig i flere mindre Valgsamsund, selv hvor Localiteterne kunde tale derfor, s. Ex. hvor der er Der, som ligge langt fra de større Der eller fra Fastlandet, — som man i Almindelighed kalder det i Modsetning til hine —, og hvor Beboerne ikke kunne udøve deres Valgret uden ved at gjøre en længere Søreise, t. Ex. fra Samsø til et Sted i Sjælland (Kallundborg), saa forekommer det mig lidet naturligt, at man derimod vil tilstede, at en saa lille Kreds som et Sogneforstanderskab skal kunne dele sig i flere forskellige Valgafdelinger. Jeg skal endnu, førend jeg sætter mig, gjøre den Bemærkning, at jeg ikke i mindste Maade har forandret den Mening, jeg tidligere har yttret om, at det er lidet consequent og lidet hensigtsmæssigt, at man begynder paa at omordne en Green af Communalvæsenet paa Landet, naar man lader det mere Væsentlige og det, hvori der dog efter Alt, hvad der ellers har yttret sig, suarere maa antages at kunne ønskes